

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเพื่อหาความชุก และความสัมพันธ์ระหว่างความชุกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคหนองพยาธิในทางเดินอาหาร ของนักเรียนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ในอำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 205 คน โดยเก็บการตรวจอุจจาระ โดยวิธี Kato's thick smear technique และเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันโรคหนองพยาธิในทางเดินอาหารจากผู้ปกครองนักเรียน โดยเก็บข้อมูลระหว่างเดือน พฤษภาคม 2553 – เดือนกรกฎาคม 2553 และการทำแบบสัมภาษณ์ข้อมูลพฤติกรรมการป้องกันโรค และข้อมูลที่ทำเป็นด้วยการสอบถามจากผู้ปกครองของนักเรียน

นักเรียนที่ติดโรคพยาธิในทางเดินอาหารคิดเป็นร้อยละ 59.5 พบอัตราความชุกของโรคพยาธิไส้เดือน พยาธิปากขอ พยาธิใบไม้ตับ พยาธิตัวตืด และพยาธิเข็มหมุด คิดเป็นร้อยละ 48.3 8.8 3.9 1.5 และ 1.0 ตามลำดับ ส่วนพฤติกรรมการป้องกันโรคหนองพยาธิที่มีความสัมพันธ์กับความชุกของโรคพยาธิปากขออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ พฤติกรรมการใช้ส้วม พฤติกรรมการใช้รองเท้าเมื่อเดินบนพื้นดิน และพฤติกรรมการใช้รองเท้าเมื่อถ่ายอุจจาระ พฤติกรรมการป้องกันโรคหนองพยาธิที่มีความสัมพันธ์กับความชุกของโรคพยาธิไส้เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ พฤติกรรมล้างมือก่อนรับประทานอาหาร พฤติกรรมใช้ช้อนในการรับประทานอาหาร และพฤติกรรมล้างมือหลังการถ่ายอุจจาระ พฤติกรรมการป้องกันโรคหนองพยาธิที่มีความสัมพันธ์กับความชุกของโรคพยาธิเข็มหมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ พฤติกรรมใช้ช้อนขณะรับประทานอาหาร พฤติกรรมป้องกันโรคหนองพยาธิที่มีความสัมพันธ์กับความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ได้แก่ พฤติกรรมรับประทานปลาดิบหรือปรุงไม่สุกเพียงพอ แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการป้องกันโรคหนองพยาธิกับความชุกของโรคพยาธิตัวตืด

การควบคุมโรคหนองพยาธิในนักเรียนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” ต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทางด้านสาธารณสุข ร่วมกับหน่วยงานทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ การให้ลูกศึกษา และการประชาสัมพันธ์เรื่องพฤติกรรมป้องกันโรคหนองพยาธิ การให้การรักษาที่เหมาะสม รวมทั้งการปรับปรุงสิ่งแวดล้อมให้ถูกหลักสุขาภิบาล

This study aims to examine the prevalence of intestinal helminthiasis, and the relationship between the prevalence of intestinal helminthiasis and the protection behaviors. Since may 2010 to July 2010, the stool sample of 205 students of "Mae Fah Luang" Hill Tribe Thai Community Education Center, Doi Tao District, Chiang Mai were collected and examined by Kato's thick-smear technique. With concerning protection behavior, student's parents were interviewed and collected the necessary data.

The students were infected by intestinal helminthiasis (59.5%). The prevalence rates of ascariasis, ancylostomiasis, fasciolosis, taeniasis and enterobiasis were 48.3, 8.8, 3.9, 1.5 and 1.0, respectively. The protection behavior of intestinal helminthiasis related the prevalence of acyclostomiasis, including toilet usage, the wearing of shoes ($p < 0.05$). The protection behaviors including the hands's washing before meals, the usage of utensils during meals and hands's washing after defecation revealed relationship with the prevalence of ascariasis ($p < 0.05$). The protection behaviors had a relationship with the prevalence of enterobiasis, with a significance level of $p < 0.05$, is the usage of utensils during meals. The protection behavior that had a relationship with the prevalence of fasciolosis, with a significance level of $p < 0.05$, was the eating of raw or uncooked fish. However, the relationship between protection behaviors did not relate to taeniasis.

The control of intestinal helminthiasis in the students at "Mae Fah Luang" Hill Tribe Thai Community Education Center, requires a cooperation from public health organizations, in collaboration with non-formal education offices and other concerned parties, in order to provide education and hygiene facilities, to promote protection behavior and to provide proper treatment and environmental sanitation.